

Smile je in :-)

David Stern, designér všudypřítomného žlutého Happy Face (šťastného obličej), vypráví o jeho zrodu...

Psal se rok 1966. Měl jsem malou reklamní agenturu v Seattlu. Jedním z mých klientů byla Univerzitní federální spořitelna s kanceláří v Univerzitní čtvrti. Dalším klientem bylo Univerzitní knihkupectví. Téměř přes noc se z Univerzitní čtvrti stalo velitelství protestantů proti válce ve Vietnamu, útočiště lidí z ulice a uživatelů LSD a marihuany. Tato kombinace odrazovala obchodníky od vstupu do čtvrti. Přes noc lidé spali ve vstupech do obchodů, vyprazdňovali se na ulicích a proměnili toto místo na smetiště. Označil jsem čtvrt jako klinicky deprimovanou. Moji klienti trpěli. Jednou mi zatelefonoval přítel, novinář z rádia KIXI. Jeho sestra byla nezvěstná a on ji po nocích hledal v ulicích. Jednou jsem s ním šel na noční šichtu - chodili jsme po ulicích Univerzitní čtvrti a já byl zděšen. Příští noc jsme s sebou vzali viceprezidenta Univerzitní federální spořitelny Dona Lockwooda a ten sdílel moje znepokojení.

0 jednom víkendů jsem navštívil broadwayský muzikál Bye Bye Birdie. Byl jsem inspirován a potěšen úžasným a pozitivním textem písně „Put on a Happy Face“ (Nasad' (si) šťastný obličej); „Šedá obloha se vyčistí, nasad' (si) šťastný obličej; vymaž mraky a vzmůž se, nasad' (si) šťastný obličej; rozšiřuj všude sluneční svit-a nasad' (si) šťastný obličej.“

Celý večer mi píseň zněla v uších, někdy po půlnoci mě doslova vytáhla z postele a já jsem s veškerou svou uměleckou dovedností přenesl její slova na papír. Když jsem přišel druhý den do práce, pochlubil jsem se svou prací art directorovi Georgi Tanagimu a požádal ho, aby tomu dal malý „facelift“ - vytvořil z toho placku s černými očima a širokým úsměvem na žlutém pozadí. Připnul jsem si ji na tričko a dalších pár dní tak chodil po Univerzitní čtvrti. Téměř každý, koho jsem potkal, se mě zeptal, kde jsem tu placku vzal. Udělal jsem návrh inzerátu. Šťastný obličej nahoře a pod tím nápis: „Otevřete si účet u Univerzitní federální spořitelny a nasadte (si) šťastný obličej.“ Zavola jsem chlápčovi vyrábějícímu tyto odznaky v New Yorku a objednal jsem si u něj 25 000 placpek se šťastným obličejem. Když jsem se setkal s Donem Lockwoodem, také se mě na placku ptal. Když potvrdil, že se mu líbí, řekl jsem: „To jsem rád, objednal jsem jich 25 000 a ty dostaneš účet.“ „Jak tohle zajistí naši spořitelně nové klienty?“, zeptal se. „Dobrá otázka“, řekl jsem, vytáhl návrh inze-

rátu a ukázal mu ho. Jako reakce na kampaň v Seattle Times a University Herald začali lidé chodit do Univerzitní federální spořitelny ve velkém počtu a nabírali šťastné obličej plnými hrstmi. Spousta z nich si otevřela účet. Hodně z těch lidí bylo také zaměstnaných v gigantické pojišťovně Safeco s celkovým majetkem 35 milionů dolarů. Uvnitř nové výroční zprávy Safeco se objevila obrovská fotografie šťastného obličej. „Goliáš ukradl šťastný obličej Davidovi.“

Setkal jsem se s generálním a marketingovým ředitelem Safeco. Trvali na

tom, že použití šťastného obličej bylo féér. Univerzitní spořitelna měla pojišťovací oddělení a byla licencovaným agentem Safeco. Mezitím se zásoby ztenčily, přišel čas přibjednat. Spořitelně se dařilo a dolary tekly dovnitř. Plno majitelů nových účtů byli zahraniční studenti i profesori Washingtonské univerzity z Asie a Evropy, kteří posílali placky rodinám a přátelům domů. Šťastný obličej se šířil v zemi díky Safecu a po světě díky zákazníkům.

Od roku 1967 jsem byl charakterizován jako „člověk, který byl dost chytrý na to, že vymyslel šťastný obličej, ale dost hloupý na to, že ho nezaregistroval jako ochrannou známku.“ Stále přijímám telefonáty týkající se tvrzení ostatních, že jsou opravdovým „otcem“ šťastného obličej, ohledně převzetí symbolu pro britskou protidrogovou organizaci i kreslení šťastného obličej do písku Forrestem Gumpem.

Každou chvíli moje dvě dcery nějak vtipně komentují, jak velké mohlo být jejich dědictví, kdybych jenom... Říkám jim, kdybych jenom... pravděpodobně bych strávil posledních 33 let po soudech obhajujíc svá autorská práva a neužil bych si tolik fotbalových zápasů; mohl bych zmeškat baletní recitál, možná i promoci ve Washingtonu nebo Jižní Kalifornii.

Dnes vidím „smajlíka“ všude, kam jdu. Ještě rozdám pár placek, ačkoliv moje 86letá tchyně tvrdí, že vlastní národní distribuční práva. V roce 1999 jsem napsal 55ti stránkový dopis protestující proti 26 užitím znaku ve Francii. Patnáct zamítli, s 11 souhlasili. Nevím, co to znamená, ale neměl jsem posledních šest měsíců čas tento problém více prozkoumat. Sedím tady u počítače, čekám na dědictví, které získám od svých dětí a nasazuji (si) šťastný obličej... -KS-

Známka vydaná v roce 1999 ke 33. výročí vytvoření symbolu Happy Face designérem Davidem Sternem.

Symbol Smile je dnes módní, nejen díky SMS na mobilech. Objevuje se v mnoha značkách. Vlevo logo cestovkyTUI, vpravo symbol z plakátu na sci-fi film Evoluce.